Intrigerne,

Sangspil

af

C. Hostrup.

Andet Oplag.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Bog- og Papirhandler F. H. Eibe.

Trykt hos Louis Klein.

1852.

Intrigerne,

Sangspil

af

C. Hostrup.

Andet Oplag.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Bog- og Papirhandler F. H. Eibe.

Trykt hos Louis Klein.

1852.

Intrigerne.

Personer.

Præsten.

Augusta, hans Datter.

Frøken Lundberg, hans Svigerinde.

Krigsraad Richter.

Skolelærer Sørensen.

Hellebæk, theologisk Kandidat.

Handlingen foregaaer paa en Præstegaard i Sjælland.

Frøken Lundberg sidder ved et Sybord, **Hellebæk** staaer foran hende.

Hellebæk.

Vi tør altsaa stole paa, at Frøkenen vil tage Dem af os og staae os bi med Raad og Daad?

Frøken.

Jeg lover Dem, at jeg skal bruge al min Indflydelse for at fremme den Sag. Og dog tilstaaer jeg Dem reentud, at jeg ingen Favorit er af Mariager. Nej tvertimod! maatte jeg have en Finger med i Spillet, saa skulde slet ingen Damer gifte sig.

Hellebæk.

Jeg forstaaer ikke ret hvad Frøkenen mener, — maatte Mandfolkene da heller ikke gifte sig?

Frøken.

Aa jo, lad dem det!

Hellebæk.

Men maa jeg da spørge, med hvem det da skulde være, for —

Frøken.

Naa ja, jeg er jo heller ikke saa strix paa det, for der er jo mange Damer, som ikke har saadan Kraft og Inerti nok til at staae paa deres egne Been, og saa kan det vel ogsaa være det bedste. Men jeg har mange Tilfælde — det forsikrer jeg Dem paa — mange Exempler fra mine Veninder, som nu ligge i deres Grav og græmme sig over, at de ikke har fulgt mit Raad.

Hellebæk.

Saa?

Frøken.

Ja De kan troe, jeg har selv døjet mangen haard Dyst i Anledning af den Geschichte. For min salig Fader — Gud forlade ham det — han var Justitsraad, De har nok hørt tale om ham — han vilde parbleu at jeg skulde gifte mig med en Kammerjunker, men jeg svarede: vil Kammerjunkeren gifte mig, saa lad ham sige det reentud.

Hellebæk.

Naa saa han friede ikke til Frøkenen?

Frøken.

Nej ikke saadan reentud, for han kunde jo nok see at det ikke kunde nytte noget, for han kjendte jo

mine Principer. Men det arme Menneske, han gik og faldt af og skæmmede sig, og tilsidst gik han i Desperation hen og tog en rig Baronesse. O jeg har saamænd haft mange saadanne Affærer af den Slags. Dengang var jeg nu ved Hoffet — ja, det har jeg maaskee fortalt Dem?

Hellebæk.

Jo! (afsides) i det mindste et Par hundrede Gange.

Frøken.

Ja for jeg var nu Kammerjom — Kammerfrøken hos Grevinde Gyldenskjold, som dengang var Hofdame hos Prindsesse Clara. O det var min lykkeligste Tid! Den der har været ved Hoffet, han kan dog sige at han har levet.

Mel. af E. Bruun.

1.

O det var et Liv!
lutter Tidsfordriv,
ingen Pligter, ingen Slæb og Sliden!
Ak, det flygted brat,
men i Vintrens Nat
end jeg henrykt mindes Sommertiden.

Hellebæk (afsides).

Skjøndt det vel er tredve Somre siden.

2.

Frøken.

Tænk, naar der var Bal,
naar fra Slottets Hal
straaled Lys, mens Valsen klang forinden!
O, hvor jeg da fro
fremtog Baand og Sko
og den hvide Baldragt let som Vinden!

Hellebæk (afsides).

Som hun skulde hænge paa Grevinden.

3.

Frøken.

Fejred vi en Fest,
var Noblessen Gjæst,
smykt med Guld og Fløjel var saa mangen,
og hvor var jeg glad,
naar om Taflet sad
alt hvad stort og herligt var ved Rangen.

Hellebæk (afsides).

Mens hun selv stod udenfor paa Gangen.

4.

Frøken.

Aldrig nogen Gang
faldt os Tiden lang,
skjøndt vi sad om Dagen oftest hjemme;

let man Morskab fandt,
man Intriger spandt —
O, det Liv jeg aldrig kan forglemme!

Hellebæk (affides).

Nej, det faaer tilgavns jeg at fornemme.

5.

Frøken.

Ak, den skjønne Tid
blomstred frem saa blid,
men den svandt som Blomsten paa en Rude!
Jeg, ved Hoffet før,
maa til min Malheur
leve nu imellem Sviin og Stude.

Hellebæk (affides).

Bare dog den Vise snart var ude!

Frøken.

Ja seer De, for et Aar siden døde min salig Søster, og saa skrev Præsten til mig, om jeg vilde tage ud til ham. Og jeg maa tilstaae, at det var en Opofrelse af mig, men jeg syntes dog det var Synd for lille Augusta, om hun skulde gaae herude uden at faae noget Væsen og Dannelse; hun kunde jo have løbet om og bleven til en reen Bondegaas.

Hellebæk.

Jeg er Frøkenen meget taknemlig for det Offer.

Men skulde der være noget i Vejen for, at Præsten synes om Partiet?

Frøken.

Ja, som Sagerne nu staae, gjør han det bestemt ikke.

Hellebæk.

Men jeg kan dog ikke begribe Grunden hvorfor. Er jeg ikke Kandidat og desuden Søn af hans Ungdomsven? Han har jo selv inviteret mig herud, og Augusta har jo været et Par Maaneder inde hos os.

Frøken.

Ja men det er dog let at observere, at han ikke rigtig gouterer Dem. Og — De maa ikke tage det ilde op — men De gererer Dem heller ikke ganske rigtig. I den ene Dag, De har været her, har De jo idelig dispyteret med ham, og De har jo nok mærket, at han er bleven lidt pikant over det.

Hellebæk.

Men jeg kan da ikke sige Ja og Amen til alting.

Frøken.

Jo, det er netop det De skal, og det er ogsaa altid det rigtigste, for saadan gjorde vi ved Hoffet. Herregud! hvorfor skal man ikke leve i Fred med alle Mennesker, naar man kan? Nej følg De nu mit Raad,

og see at faae ham god igjen peu om peu, og lad ham snakke!

Hellebæk.

Ja i Grunden er det ogsaa dumt af mig, at jeg siger ham imod, da jeg dog ikke kan omvende ham.

Frøken.

Ja vist er det, det er uhyre dumt! Nej, De maa endelig være forsigtig og for Guds Skyld ikke lade ham mærke noget for det første. Jeg skal nok besørge det øvrige, og lidt maa man vel intrigere, for han har bestemt en Absicht med lille Augusta.

Hellebæk.

Hvad mener De?

Frøken.

Jo, seer De, der er kun to Mandfolk, om hvem der kan være Tale. Skolemesteren kan det jo ikke være, for han er jo gift, men —

Hellebæk.

Mener De da virkelig, at —

Frøken.

Ja vist mener jeg. Naar man har været ved Hoffet, saa lærer man at have Øjnene med sig. Seer De — Krigsraaden, han er nu Enkemand, og det er

rigtig en Mand for min Svoger. Baade spiller han godt L'hombre — det maa De ogsaa lægge Dem efter — og saa forstaaer han sig paa sine Køer og sit Væsen og Svineri. Det er jo ogsaa en ganske net Mand, men han har ingen god Bonton, han er noget ryde.

Hellebæk.

Men er det da en blot Formodning, eller veed Frøkenen virkelig —

Frøken.

Stille! der kommer han netop med min Svoger. Gaa nu ind til lille Augusta og beflit Dem paa at være lidt mindre stridbar. Gaa, min Ven! De kan stole paa mig.

(Hellebæk gaaer.)

Frøken.

Det er saamænd et vakkert Menneske, og han har virkelig ogsaa temmelig megen savoir, eftersom han ikke har faaet sin Dannelse paa højere Steder. Naa der er de, nu gjælder det nok at passe paa.

Præsten og **Krigsraaden** komme med Tobakspiber.

Præst.

Naa kom nu herind og stop din Pibe! Og saa maae vi ud i Kostalden, for den store Røde skal snart til at kælve.

Krigsraad.

Saa, skal hun det? ja saa maa vi sgu derud. — Goddag, lille Frøken! har De været ude at malke idag? hvad? hahaha!

Frøken (stødt).

Jeg kan ikke begribe, Hr. Krigsraad, hvor det kan falde Dem ind at gjøre mig saadant et Spørgsmaal.

Krigsraad.

Naa naa — jeg troede at De havde lært at malke ved Hoffet, hahaha! Men — bliv nu ikke vred og følg ud med os i Kostalden, saa skal De see —

Frøken.

Uh — De er altid saa fæl i Deres Mund.

Præst.

Ja lad nu være at drille min Svigerinde! her er Tobakskassen. (De stoppe deres Piber.) Det er sandt, har du ikke hørt, hvordan Hveden staaer?

Krigsraad.

Aa den er sgu flov. Jeg har haft Mikkel inde i Byen for at hente mig noget af denne hersens Guano, for den skulde man dog prøve.

Præst.

Jeg kunde ogsaa have Lyst til noget. Er den kraftig?

Krigsraad.

Aa den er bestemt fortræffelig, i det mindste har den en ganske udmærket Lugt. Ja, Frøkenen veed maaskee ikke hvad Guano er?

Frøken.

Nej, og jeg bryder mig heller ikke om at vide det, for det er bestemt noget ækvivokt.

Krigsraad.

Nej lille Frøken, ikke denne Gang! Det er en Slags amerikansk Syltetøj, kjender Frøkenen det saa?

Frøken.

Naa jo, det er sandt, vi havde det ved Hoffet.

Krigsraad.

Naa saa det havde De, hahaha! Ja saa veed Frøkenen maaskee ogsaa hvoraf det er lavet?

Frøken.

Nej, det kan jeg ikke erindre.

Krigsraad.

Da skal jeg sige Dem det, det er lavet — reentud sagt — af Fuglemøg.

Frøken.

Aa fy — sikke noget Svineri!

Krigsraad.

Aa hvad, i det Kapitel ere vi sgu Sviin allesammen, hahaha!

Præst.

Naa naa, vær nu ikke for slem? Hør, du kommer vel siden til en Lhombre, for jeg har faaet Fremmede.

Krigsraad.

Har du det? hvem da?

Præst.

Aa, det er saadan et Stykke Kandidat inde fra Kjøbenhavn. Fyren er ellers, som de unge Mennesker i disse Tider, noget excentrisk og paastaaelig, og har en heel Deel gale Ideer, men han kan jo være god nok til at tyre en Lhombre med. Men det er sandt, du kjender jo hans Fader; det er en Søn af vores gamle Mads Hellebæk.

Krigsraad.

Mads Hellebæk! ham kan jeg sgu ikke huske.

Præst.

Aa jo vist kan du. Det var i Studenteraarene, dengang du laa ved Universitetet og lod være at læse til Examen. Det var ham, Mads, den gale Mads!

Gammel Melodi.

1.

Aa husker du ikke den lystige Tid,
naar i Kjøbenhavn
vi kvæged os efter Dagens Slid
i Fader Evans Favn!
hvem var det da, som ved Gilderne drak
de allerfleste Glas?

Krigsraad.

Aa det var jo dig!

Præst.

Nej sikken en Snak,
for det var sgu Mads.

2.

Og husker du naar vi om Middagen sad
hos Madam Friis,
og aad vor For- og vor Eftermad
til allerbilligste Priis;

hvem var det da der, som gjorde især
med Opvartningspigerne Fjas?

Krigsraad.

Aa det var jo dig!

Præst.

Nej gu var det ej!
for det var jo Mads.

Krigsraad.

Nej, ham kan jeg sgu ikke huske.

Præst.

Aa jo vist kan du saa, tænk dig om! kan du ikke huske den Gang han lod, som han var fuld, og blev taget af Vægteren.

3

En Aften som fuld han paa Langebro gik
med dinglende Krop,
til Vægteren peb og paa Stigen fik
ham praktiseret op.
Men han sprang af Stigen —

Krigsraad.

Og rendte sin Vej
forbi Prindsens Palads.

Præst.

Var det ogsaa mig?

Krigsraad.

Nej vist var det ej!

Præst.

Nej det var sgu Mads.

Krigsraad.

Naa det var ham, det gale Asen! Jo ham kan jeg rigtignok huske; det var en Pokkers Karl til at gjøre Spilopper.

4.

Præst.

Ja Mads, han var en fortræffelig Mand
til Løjer og til Sjov,
han flyttede Skilter og raabte Brand
om Natten, mens Vægterne sov.

Krigsaad.

Men saa fik han Prygl, saa det var en Gru —

Præst.

Ja paa Hauserplads!
O jeg kan grine min Mave itu,
naar jeg tænker paa Mads.

Frøken (affides).

Det var nogle charmante Historier, man hører om de gamle Mennesker!

Præst.

Hør Svigerinde! lav os saa siden Spillebordet istand og siig saa til Augusta, at hun skal brygge os fire Theevandsknægte, for Skolemesteren kommer her ogsaa. Og lad os faae nogle Kyllinger eller noget andet Gaffelmad til i Aften, og saa kan I Fruentimmer jo gjerne lave lidt Slikkeri til jer og Kandidaten. (til Krigsraaden) Kom, lad os saa gaae ud i Kostalden!

Krigsraad.

Hør, bi lidt, Præst! Jeg vilde dog gjerne have den Sag klaret, som vi begyndte at tale om før. Jeg har faaet en forbandet Lyst til hende, og du veed jo hvad jeg vil give. Bestem dig nu og lad saa al den Snak være forbi!

Præst.

Ja, naar nogen skulde have hende, skulde det være dig; men hun er jo født og opvoxet for mine Øjne, og jeg synes ikke godt jeg kan afsee hende.

Krigsraad.

Aa hvad, du har jo den Gamle, og hun kan sagtens gjøre al den Tjeneste, som du behøver. Du vil jo ikke gjøre saadan Stads eller saadant noget, saa du kan godt lade mig faae hende.

Præst.

Aa ja, det er sandt nok. Ja — bi lidt, du skal faae hende, naar du oven i Kjøbet vil overlade mig noget af denne hersens nymodens Gjødning, for den kunde jeg dog nok have Lyst til at probere.

Krigsraad.

Ja med Fornøjelse! Tak skal du have! Kom, lad os saa gaae! Farvel, lille Frøken; værsgo at hilse Kjæresten!

(de gaae.)

Frøken.

O jeg skjælver af Forbitrelse. Sælge sin Datter — kalde mig den Gamle, som ikke kan gjøre Stads eller saadant noget — nej det er oprørende, det er mageløst! (aabner Sidedøren) Augusta! Hr. Hellebæk! for Guds Skyld kom — kom strax!

Augusta og Hellebæk komme ind.

Mel. Fr. Sp. 40.

1.

Frøken.

Kom ind! jeg døer af Harme —
O de Skurker! o du Arme!
Skræk og Jammer
Huset rammer —
O du min Gud!
O kom og skynd jer bare
at erfare
hvad det Skarn
mod sit Barn
nu har ruget ud!

Augusta.

Hvad er det du siger?

Hellebæk (til Augusta).

Hvi mon Frøknen skriger?

Frøken.

O hør nu blot:
her er smedet et Komplot.

2.

Jeg kan mig ikke samle,
han har kaldt mig for den Gamle,
jeg skal lære
ham at bære
for mig Respekt —
Og knap jeg ret det fatter,
men sin Datter —
hvor afskylig! —
har han nylig
solgt til denne Knægt.

Augusta.

Men jeg ej forstaaer det.

Hellebæk.

Siig, hvorledes gaaer det?

Frøken.

Hvordan det gaaer!
det De snart at føle faaer.

3.

Jeg hjælper Kandidaten,
og jeg vise skal Krabaten,
at den Gamle
op kan hamle
med ham i List.

(til Augusta) Og ej med det Spektakkel
du din Stakkel
dig forlover,
skjøndt min Svoger
loved det saa vist.

Augusta.

Siig, til hvem du figter!

Hellebæk.

Er det Krigsraad Richter?

Frøken.

Ja jeg til Løn
skal ham ærgre guul og grøn.

Augusta.

Men kjære Tante, hvad er der dog paa Færde? jeg kan slet ikke blive klog paa dig.

Hellebæk.

Er Deres Formodning om Krigsraadens Giftermaalsplan virkelig bleven bestyrket?

Frøken.

Ja vist er den — o de Mandfolk, de Mandfolk — det er dog rigtig noget Sk— noget Smuds! Og saa sad de gamle Mennesker og fortalte de meest ordinære Geschichter fra deres Garçonliv — jo det er nogle nysselige Personer, ret nogle gentile Herrer!

Hellebæk.

Men har Frøkenen da virkelig selv hørt, at Deres Svoger har lovet Augusta til Krigsraaden?

Frøken.

Lovet — ja han har ikke blot lovet, men han har — tænk engang! — han har solgt hende til ham.

Hellebæk.

Solgt!

Augusta.

Solgt! Nej, Tante, det er jo noget urimeligt noget? hvor skulde Fader falde paa det?

Frøken.

Ja det veed jeg ikke, men alligevel er han falden paa det, som jeg har hørt med mine egne Ører i dette hellige Øjeblik. Og nu kommer det værste, veed du, paa hvad Konstitutioner den Handel er sluttet? veed du, hvad han har solgt dig for — kan du gjætte?

Augusta.

Nej!

Hellebæk.

Var det en stor Sum han forlangte?

Frøken.

Aa nej, det var ingen Sum, det var ikke Penge, nej det var — (standser pludselig.)

Augusta.

Naa hvad var det?

Frøken.

Aa det var det allerskrækkeligste, det allermeest horribleste.

Hellebæk.

Men siig os da hvad det var?

Frøken.

Nej det kan jeg ikke — jeg kan ikke bringe det over mine Læber — det er altfor fælt og ryde. (til Hellebæk) Vil De gaae lidt tilside! — Kom, Augusta, saa skal jeg hviske det til dig. (sagte til Augusta) Det var for Gjødning, som er lavet af Fuglem—

Augusta (leer).

Aa Tante, du har hørt fejl eller misforstaaet dem.

Hellebæk.

Ja hvordan det nu endogsaa hænger sammen, saa er det sandsynligt, at der er Fare paafærde, og det er derfor bedst, at jeg strax taler med din Fader.

Frøken.

Er De rasende, Menneske! nu i dette Øjeblik da han har lovet hende bort til en anden, efter at

have omtalt Dem som et koncentrisk Menneske, der ikke duede til noget. Nej, man kan rigtignok see, at De ikke har været ved Hoffet. Deres Rolle er blot at være aimable mod ham for at stikke Krigsraaden ud; Resten skal jeg besørge. Jeg har allerede Planen til en Intrige, som maa lykkes.

Hellebæk.

Men hvorfor skal man —

Augusta.

Jo, da vi ikke rigtig veed hvorledes det hænger sammen, er det vel det bedste, at vi først føle os for.

Hellebæk.

Naa ja, som du vil.

Frøken.

Og saa kunde De ogsaa skrive ind til Deres Fader og bede ham komme herud, for rigtignok rakkede de ogsaa ham saadan til, at —

Hellebæk.

Ja det er rigtigt, det vil jeg gjøre strax. (vil gaae.)

Frøken.

Nej hør, bi lidt! nu maa De tale med min Svoger, naar han kommer op fra Kostalden — reentud sagt. O kunde vi fange den gamle Lur!

Augusta.

Fy, Tante! saadan maa du ikke tale om min Fader.

Frøken.

Naa lad ham gaae for hvad han er. Men den Krigsraad — uh, hvor han er grim! men han skal faae det at føle. Kom, Augusta! (til Hellebæk) Vær nu adræt!

(Frøkenen og Augusta gaae.)

Hellebæk.

Jeg kan ikke ret troe, at det hænger saaledes sammen, men man maa —

Præsten (kommer).

Naa Kandidat, hvad staaer De nu og philosopherer over? De lægger da vel aldrig Planer til en Sammensværgelse, hvad? hahaha!

Hellebæk.

Jo, jeg kan ikke nægte, at jeg tænkte paa noget lignende.

Præst.

Ja jeg kunde nok begribe det, for De hører jo til det unge Danmark, og saa er De naturligviis ultraliberal. Naa, siig mig da, hvad Parti hører

De til? Vil De have en Konstitution, eller er De Republikaner?

Hellebæk.

De veed jo nok, at jeg anseer det for ønskeligt, om Folket fik mere Deel i Landets Bestyrelse.

Præst.

Ja men hvor kan De være saa stokblind at mene det? Har vi ikke hver især nok at gjøre med vore egne Affærer, og hvor skal vi saa faae Tid til at passe de andres?

Hellebæk.

Ja det kan jo ikke nytte at disputere med Dem derom, for vi er jo engang af modsatte Grundanskuelser. De sværmer nu blot for det nyttige.

Præst.

Ja vel — jeg sværmer blot for det nyttige, vi er af modsatte Grundanskuelser, ergo sværmer De blot for det unyttige. Hahaha! der fangede jeg Dem, kan De stikke den?

Hellebæk.

Ja den Beviisførelse slaaer mig virkelig ikke.

Præst (lidt stødt).

Ikke det? Ja de unge Mennesker vil nu aldrig lade sig overbevise. Men hør, da vi dog ikke kan tale

sammen uden at disputere, saa lad os gjøre det paa Latin, for saa bliver man ikke hidsig. Ja, De er vel sagtens meget stiv i Latinen?

Hellebæk.

Nej, jeg troer aldrig, jeg har talt det uden ved Examensbordet.

Præst.

Hvad for noget? hvor kan det være? Hvad bestiller de da oppe i Studenterforeningen! holder de da ikke der latinske Disputatorier?

Hellebæk.

Nej, det bruger de rigtignok ikke.

Præst.

Naa, saa det gjør de ikke? Ja — see saa kan jeg begribe, hvorledes den Politisering og det Partivæsen er kommet over de unge Mennesker. Bare de, istedetfor at sidde deroppe og diskurere paa Dansk, havde snakket Latin, saa vilde man ikke have kjendt noget til den kritiske Aand, der vil have Raison for alting.

Hellebæk.

Ja men paa den Maade kom man jo aldrig videre.

Præst.

Aa man er jo ogsaa kommen vidt nok. See nu til os to! De er Kandidat med bedste Karakteer

og har altsaa Udsigt til at faae et godt Embede, og jeg — jeg har megen Glæde af min Stilling, for jeg har en god Menighed og mit rigelige Udkomme. Hvad er der saa i Vejen? Er vi ikke begge komne saa vidt, som vi med Rimelighed kan forlange?

Hellebæk.

Ja men jeg mener jo slet ikke —

Præst.

Aa jeg veed godt hvad De mener. Det er hele Tiden, der har faaet en Raptus, det gode gamle er den ikke godt nok, den vil have Forandringer. Men det fører ikke til noget.

Mel. af der Talisman.

1.

Nej, Tiden den duer sgu ej for en Snuus;
den vrager sit gamle grundmurede Huus;
det nymodens Bindingsværk -- det er saa rart,
det bygger og river man ned i en Fart.

Hellebæk.

Men ad Omveje naaer dog til Maalet man hen.

Præst.

Og saa faaer man, min Ven,
kun det gamle igjen.

2.

Man vil gribe paa alt med sin næsvise Haand,
man vil bøde med Damp paa sin Mangel af Aand.

Hellebæk.

Gaaer da Tiden ej frem?

Præst.

Jo forbandet gesvindt,
over Steen og Forhøjninger rutscher den blindt;
men den tumler kun fort i en hvirvlende Vals.

Hellebæk.

Den gaaer frem allenfals —

Præst.

Til den brækker sin Hals.

3.

Den gamle Gemytlighed jager man væk,
hver en Pog lader høre sit kritiske Kvæk,
den som neppe kan tale, kan skraale desmeer,
ja Damerne selv snakke nu om Ideer.
Og de Blade om alting en Mening vil ha'e.

Hellebæk.

Ja men hvad skal de da?

Præst.

Holde Næsen derfra.

Frøkenen kommer under Slutningen af Sangen.

Frøken (afsides).

Ih mon dieu! nu staae de ved Gud igjen og dispytere om Politikken.

Hellebæk.

Ja men naar Hr. Pastoren selv erkjender, at Tiden er saa slet, saa er det jo øjensynligt, at vi trænge til en Reformation, til en Forb—

Frøken (sagte til ham).

Ti dog stille!

Hellebæk.

Ah, det er Dem, Frøken!

Frøken.

(sagte) Husk paa vore Intriger! (højt) Har De ikke været i Theatret for nylig, Hr. Hellebæk?

Præst.

Ja men skal der skee Forandring, saa er det ikke i det ydre Liv, for det er godt nok, men det er os selv der skal forbed—

Frøken.

Aa Herregud! lad os nu blive fri for al den Politik! (til Hellebæk). Jeg har altid været saa charmeret

i Theatret, og lige til det sidste Aar har jeg jævnlig kommet der een Gang om Ugen. Ja De sværmer vel ogsaa for Frydendahl?

Hellebæk.

Frydendahl! han er jo død.

Frøken.

Saa — er han det? Det har jeg ikke hørt. Hvoraf døde han?

Præst.

Aa, naar vi endelig skal afbrydes, saa lad os tale om noget andet. Fortæl mig nu — da lille Augusta var inde hos Dem i Kjøbenhavn, hvorledes syntes De da om hende derinde? hvad sagde Deres Fader og Moder og Søstre om hende?

Hellebæk.

O de var allesammen ganske forelskede i hende.

Præst.

Saa, var de det? Det var da kjønt af dem! Ja det er sandelig ogsaa en sød lille Pige. Men hvad synes De da selv om hende, for det er jo de unge Herrer man skal spørge om saadant noget.

Hellebæk (sagte til Frøken).

Nu siger jeg alting.

Frøken (sagte til Hellebæk).

Er De gal, Menneske! vore Intriger!

Præst.

Naa hvorfor svarer De ikke? har De noget at udsætte paa hende?

Hellebæk.

Nej det er saa langtfra at —

Frøken.

Har De seet Herman von Unna?

Præst.

Naa lad nu Kandidaten svare, og lad os blive frie for det Theatervrøvl! (til Hellebæk) Synes De ikke ogsaa godt om Augusta — hvad?

(det banker.)

Frøken.

Det banker! (afsides) Naa Gud skee Lov! (højt) Kom ind!

Skolelærer Sørensen kommer.

Præst.

Naa det er Skolemesteren. Goddag Sørensen!

Sørensen.

Goddag, Deres Velærværdighed! goddag, naadige Frøken! goddag —

Præst.

Det er Kandidat Hellebæk — Skolelærer Sørensen!

Sørensen.

Det er mig en stor Fornøjelse at gjøre Hr. Kandidatens Bekjendtskab. Deres Velærværdighed har viist mig den Ære at bestille mig hen til Deres Velærværdighed i Aften.

Præst.

Ja vi vilde gjerne have os en lille Lhombre i Aften. Men — det er sandt, Sørensen — hvorledes gaaer det med Deres Kone? Er hun nu kommen op af Barselsengen?

Sørensen.

Jo jeg takker Deres Velærværdighed, nu er hun ganske færdig. Og saa skulde jeg takke naadige Frøken for det Syltetøj, som Frøkenen har været saa god at sende min Kone.

Præst.

Naa det var jo godt, at det er vel overstaaet. See, det var den ottende Pige, nu har De jo der

et kjønt lille Pigeinstitut, hahaha! Men hvad skal den Lille hedde, for nu er vel hele Familien opkaldt?

Sørensen.

Ja, og Deres Velærværdighed ogsaa, og Jomfru Augusta. Men min Kone har en Broder, der hedder Hans, og min yngste Søster hedder Mine, og saa tænkte vi at, hvis Deres Velærværdighed ikke har noget derimod, saa kunde vi kalde hende Hansmine, og saa da Doctor Pille har været saa god at hjælpe min Kone i Barselsengen, saa vilde vi ogsaa opkalde ham og kalde hende Pillerine.

Præst.

Det var nogle løjerlige Navne, Hansmine Pillerine! Naa lad saa være! men saa skal hun da ikke hedde mere?

Sørensen.

Jo, hvis Deres Velærværdighed ikke havde noget derimod, saa ønskede min Kone gjerne, at hun ogsaa skulde hedde Skandinavine.

Præst.

Skandinavine! Men hvad skal det betyde?

Sørensen.

Jo, min Kone siger at hun vil vise, at hun er ligesaa god Skandinav som Damerne inde i Kjøbenhavn.

Præst.

Skandinav! Men er De gal, Skolemester?

Sørensen (forskrækket).

Nej, Deres Velærværdighed!

Præst.

Men hvor kan De da give Deres Samtykke til saadant et forbistret Indfald? Skal vi nu ogsaa hjemsøges af disse nymodens Ideer? — Hvad siger De, Kandidat?

Frøken (sagte).

Hold bare med ham!

Hellebæk.

De vil da vel ikke nægte, at den skandinaviske Idee er al Ære værd?

Præst.

Aa det kan være meget muligt, men det kommer slet ikke den Sag ved.

Hellebæk.

Jo, saa skulde jeg dog mene, at Hr. Sørensen havde Lov til at vise den sin Hylding.

Frøken (sagte).

Men saa ti dog stille!

Præst.

Nej, det har Hr. Sørensen slet ikke Lov til, for Hr. Sørensen, som er en gammel Mand, skal ikke skabe sig som en exalteret Student, og Hr. Sørensen, som er Skolelærer herude og skal staae mig bi i Fredens Tjeneste, skal ikke indføre Politiseren og Splid og Partivæsen i min skikkelige Menighed, hvor jeg af al Kraft arbejder paa at holde det ude.

Hellebæk.

De vil da vel —

Frøken (sagte).

For Guds Skyld! hele Intrigen ryger i Lyset.

Hellebæk.

De vil da vel aldrig ved en kinesisk Muur udelukke Deres Menighed fra Tidens Ideer?

Præst.

Aa De kan ikke tale med, for De er ung og forblindet. Men De, Skolemester! De maa skamme Dem som en Hund.

Sørensen (ydmyg).

Ja, naar Deres Velærværdighed befaler.

Præst.

Ja jeg gjør! jeg vil ikke vide noget af den Galskab.

Mel. Fransk Folkesang.

1.

I nitten Aar i denne Bolig
jeg kjendte ej Tvist eller Harm,
min Menighed jeg skjærmed trolig
mod Verdens forvirrede Larm.
Skal jeg da taale nu, at Striden
selv hertil sig baner en Vej?
Jeg ikke fløjte vil med Tiden,
:,: det vil jeg ej — nej nej nej nej! :,:

Sørensen.

Det skal De ej — nej nej nej nej!

Frøken og Hellebæk (til hinanden).

Han gjør det ej — nej nej nej nej!

2.

Præst.

Lad Skinnet ikkun Daarer trylle,
jeg klarlig dets Usselhed seer.

Sørensen.

Vil Deres Velærværdighed mig blot undskylde,
saa skal aldrig jeg gjøre det meer.

Præst.

Det Gamle elsked jeg saalænge,
jeg kjender ej sandere Vej;

lad Andre slaae paa Tidens Strænge,
:,: jeg vil det ej — nej nej nej nej! :,:

Sørensen.

De skal det ej — nej nej nej nej!

Frøken og Hellebæk (til hinanden).

Han gjør det ej — nej nej nej nej!

Krigsraad (kommer).

Naa goddag, Godtfolk — her er jeg. Hilledød, hvor De allesammen seer traurige ud! Goddag, lille Frøken, hvordan lever Kjæresten? (Frøken vender ham Ryggen) Naa, det er vel Kandidaten? Goddag, Hr. Hellebæk! hvordan lever Deres Fader?

Hellebæk (tvær).

Jo Tak, godt!

Krigsraad.

Naa det fornøjer mig. Men Død og Plage! hvorfor seer De allesammen saa storsnudede ud? Hvad er paafærde, Præst? Du er vel aldrig bleven Konsistorialraad?

Præst.

Aa nej, det var ikke andet eud saadan en lille huuslig Scene, og det er jo ikke værdt at tænke mere

paa det, for vi mene det jo godt allesammen. Svigerinde, vil du saa lave Spillebordet istand! Og saa vil vi glemme de Historier; kom, nu slutte vi Forlig! (rækker Sørensen og Hellebæk Haanden.)

Sørensen (rørt).

Deres Velærværdighed vil tilgive mig og min Kone?

Præst.

Aa Snak, jeg har jo ingen Ting at tilgive. Naa, Børn, saa skulde vi til at have os en luun lille Lhombre.

(Frøken sysler med Spillebordet.)

Krigsraad.

Nu skal jeg hjælpe Frøkenen at bære Bordet frem, saa skal De see, at Krigsraaden ogsaa kan være galant.

Frøken.

Nej Tak! Hr. Hellebæk er nok saa god.

(Hellebæk iler til.)

Krigsraad.

Ja saa skal Hellebæk og jeg. (de flytte Bordet.) Vi to er jo Lavsbrødre, for jeg har ogsaa været oppe til theologisk Attestats, men jeg fik rigtignok Karakteren rejectus, hahaha! — Men det er sandt, Skolemester, hvordan gaaer det med Konen?

Sørensen.

Jo Tak, Hr. Krigsraad, nu er det overstaaet, og den Lille vejede hele ni Pund.

Krigsraad.

Ni? det var Pokker til Pigebarn! Naa, Skolemester, hvormange Lispund har De saa i det Hele?

Frøken (til Hellebæk).

Uh, hvor han er fæl!

Præst.

Naa kom nu og tag Plads! her kommer Augusta med Knægtene.

Augusta kommer

med fire Par Kopper, som hun fordeler paa Bordet.

Krigsraad.

Naa der har vi jo vores Hebe med Nektaren. Goddag, min søde lille Tøs, hvordan har du det? (kysser hende.) Naa Kandidat, De behøver da ikke at see saa brøsig ud, fordi jeg kjæler for min lille Guddatter.

Frøken.

Det passer sig heller ikke for en gammel Mand at kjase saadan med de unge Piger.

Krigsraad.

Ja saa vil jeg sgu ogsaa sjase med Frøkenen.

(griber hende om Livet.)

Præst (trækker i ham).

Naa kom nu, du Vildkat, og hjælp mig med at see Kortene efter!

Augusta (til Hellebæk).

Naa hvorledes gaaer det? jeg synes I har været saa højrøstede.

Frøken.

Ja det gale Menneske gjør jo alt for at ødelægge sig selv. Gjorde han nu ikke ved sin Modsigelse den Gamle saa vred, at jeg var nærved at opgive hele Intrigen.

Augusta.

Aa der er bestemt ingen Grund til at frygte; Faders Hidsighed gaaer strax over igjen, og han plejer at føje mig i alting.

Frøken.

Ja du er nu saa godtroende, mit Barn, men vi forstaae det bedre. (til Hellebæk) Gaa De nu hen og spil Kort og tee Dem lidt bedre den øvrige Aften! Jeg skal nok tilsidst sætte det igjennem.

Præst.

Værsgo, Kandidat! nu er vi færdige.

Hellebæk.

Aa Herregud, skal jeg nu spille!

Frøken (skyder til ham).

Gaa — gaa!

(De sætte sig om Bordet i den Orden: Sørensen, Præst, Hellebæk, Krigsraad.)

Fr. Sp. 42.

1.

Præst (giver Kort).

Nu begynder Spillet da!
(til Sørensen) De skal sidde over?

Sørensen.

Ja!
men jeg trøster mig ved Saften. (drikker.)

Krigsraad (ligesaa).

Ja i Aften
er den bra'!

Præst (til Hellebæk).

Har man no'et paa første Plads?

Hellebæk.

Spurgt!

Krigsraad.

Spurgt med!

Præst.

En lille Pas!

Hellebæk.

Solo Hjerter!

Krigsraad.

Fy for Satan!
Kandidaten
bliver hvas.

Præst.

Nu maae vi da stræbe ham rigtig at børste;
han nok være vil den første
som hans Fader Mads.

2.

Krigsraad (kjøber).

Otte Hjerter!

Præst.

Du er grov!

Krigsraad.

Det er kun til Huusbehov.

Præst (kjøber).

Saa er det vel bedst, at Præsten
kjøber Resten.

Hellebæk (spiller ud).

Med Forlov!

Præst.

Hvor han trumfer!

Krigsraad.

Han er bøs!

Præst.

Nok en Hjerter.

Krigsraad (nyser).

Atsch!

Sørensen.

De nøs!

Præst.

Aa nu tabe nok de Danske,
jeg er ganske
hjerteløs.
Aa han har Spadille — nu taber jeg Modet.
(de lægge op.)

Præst og Krigsraad.

Ja vi Gamle fik paa Ho'det
af den unge Fløs.
(Præst holder Regnskab, Hellebæk giver.)

3.

Præst (som sidder over).

Ja han vældigt op os trak!
Hent min Pibe, Gusta! (Augusta bringer den.)
Tak!
Jeg behøver ej at kradſ'en.

Frøken (med Tobakskassen).

Her er Kassen
med Tobak!

Krigsraad.

Aa jeg spørger.

Sørensen.

Nej, Respekt!
(lægger de sorte Esser op.)

Præst (til Hellebæk).

Smag dog lidt paa Deres Knægt!
Den er god for alle Maver,
Gusta laver
den perfekt.

Sørensen (tournerer).

Kløer — saa maa jeg kjøbe mig syv.

Præst.

Aa nej, hør ham!
Syv til Kløer!

Krigsraad.

Pas paa, vi kløer ham
grundig og korrekt!

4.

Augusta.

Her er Svovlstik!

Præst.

Tak, min Ven! (tænder Piben.)

Hellebæk (kjøber).

Jeg ta'er fire.

Krigsraad.

To igjen!

Frøken (til Præst).

Skal vi til iaften bage
Æblekage?

Præst.

Ja saamænd.

Frøken (til Augusta).

Vil du lave Kagen til! (Augusta gaaer ud.)

Præst.

Gjør ham beet!

Krigsraad.

Ja det vi vil.

Sørensen.

Ruder Konge!

Hellebæk.

Ja den ta'er vi.

Krigsraad.

Aa nu har vi
vundet Spil.
(lægger op) Hvad vil De nu gjøre?

Sørensen.

Naa De har Manille?

Præst og Krigsraad.

Skolemester blev Codille.

Sørensen (forknyt).

Jeg er vant dertil.

(Hellebæk, som sidder over, rejser sig.)

5.

Sørensen.

Jeg de Sorte femte har,
Ruder Konge blank sogar.

Krigsraad.

Men saa har i Hjerter han en
Dame anden
og en Spar

Frøken (til Hellebæk).

Kom og vær i godt Humør!

Præst (skriver).

Naa De spilled jo i Klør?

Frøken (til Hellebæk).

Skjul nu blot, at De er arrig!

Sørensen.

Jo det var i
slet Kulør.

Præst (til Sørensen).

Bliv ikke forknyt, naar De taber paa Stumper!

Præst og Krigsraad.

Til en ret gemytlig L'hombre
hører godt Humør.

(Spillet fortsættes paa sædvanlig Viis, og imidlertid føres følgende Samtale:)

Hellebæk.

Men hvor gik Augusta hen?

Frøken.

Aa hun kommer strax igjen, hun er blot ude i

huuslige Affærer. Naa lad nu være at sætte saadant et bistert Ansigt op! Ja man kan rigtignok mærke, at De ikke har været ved Hoffet; De kan slet ikke forestille Dem.

Hellebæk.

Aa jeg gider ikke spille Kort mere og sidde ved Siden af den fatale Krigsraad. Jeg kan slet ikke holde mine Tanker ved de fordømte Kort.

Frøken.

Kjære Ven, vær dog endelig taalmodig, ellers gaaer det reent kontrakt. Rigtignok er Krigsraaden ret en nedrig Skurk — uh! jeg hader ham — men De maa spille med for det første, saa skal jeg nok sørge for, at det er ganske forbi, naar vi skal dinere til Aften.

Hellebæk.

Krigsraaden rejser sig — saa gaaer jeg ud til Augusta.
(iler mod Døren.)

Præst.

Halloj, Kandidat, hvor Pokker vil De hen? Værsgo at komme og tage Plads. (Hellebæk gjør det.) De maa sandelig passe Deres Tuur, en Lhombre maa drives med Orden og Andagt. (de spille videre.)

Krigsraad.

Her er jeg, lille Frøken! — naa, hvorfor vender De Dem bort? Lad os nu være gode Venner! Om jeg spøger lidt slemt sommetider, saa veed De dog nok, at jeg mener det godt.

Frøken.

Ja, De mener det rigtignok godt — aa fy, skam Dem noget! Det havde jeg aldrig troet, at De var saadan en — uh!

Krigsraad.

Er jeg en — uh, hahaha! Det var da som Pokker! Hvad er da det for noget — uh, jeg har gjort mig skyldig i?

Frøken (kold).

Dengang De før var her i Stuen med min Svoger, saa glemte De nok reent, at jeg ogsaa var tilstede. Det var dengang De fortalte disse Historier fra Deres Garçonliv.

Krigsraad.

Aa var det saa farligt, at vi som unge Spyttegøge havde noget Vægterkommers og saadant noget? Frøkenen har vel ogsaa løbet gal og haft Sjov i Deres unge Dage.

Frøken.

Jeg hørte dengang, at der blev sluttet en lille Handel.

Krigsraad.

Naa ja, det er sandt, det gjorde der sgu ogsaa.

Frøken (med Værdighed).

Og det tør De tilstaae med saadant et gevorpent Ansigt, og Skamrødmen farver ikke engang Deres Kinder! fy, skam Dem!

Krigsraad.

Naa, hvad er der i Vejen? er det da noget ondt, at jeg faaer mig en ny, naar min gamle Mær er kreperet?

Frøken.

Mær! siger De — uh! jeg kan ikke gjentage det. Det er jo horribelt! har De ikke mere Respekt for de Afdøde?

Krigsraad.

De Afdøde, hahaha! Naa hun er da ikke bleven til mere, fordi hun er død. Men jeg har sgu ærlig plejet og foret hende lige til det sidste, skjøndt hun havde en Skavank i det venstre Bagbeen.

Frøken.

O, De er et lumpent Menneske! Gaa væk — væk fra mig! Jeg vil ikke see Dem mere for mine Øjne, naar De taler saadan om Deres salig Kone.

(vender ham Ryggen.)

Krigsraad.

Min salig Kone? hvad Fanden er det? er Frøkenen gal? Hun skulde dog vel aldrig have smagt paa vore Theevandsknægte.

Sørensen.

Hahaha! der vandt jeg rigtignok paa Svovlstikker.

Præst (til Krigsraad).

Ja tænk engang, jeg sidder med Manille, Damen sjette og en dobbelt Renonce. Men hvor Pokker blev Basta af? (roder i Kortene.)

Sørensen.

Ja hvor blev Basta af?

Præst.

Nej, har De kjendt Magen! Kandidaten har kastet den. Nej, det er dog lumpent! (hidsig) Men Menneske, hvad tænker De paa? han var jo bleven kruk til op over Ørene. Nej hør, min Faer, naar De vil spille med mig, skal De sgu gjøre det ordentlig, ellers skal De lade være!

Hellebæk (reiser sig).

Ja det er ogsaa det jeg allerhelst vil. Jeg kan ikke spille i Aften, jeg er ikke oplagt dertil.

Frøken (sagte til ham).

Men saa ti dog stille.

Præst.

Ikke oplagt! hvad fejler De da? er De syg?

Hellebæk.

Nej jeg er ikke, men — reentud sagt — jeg er ikke kommen herud for at spille Lhombre.

Frøken (sagte).

Men Menneske, vore Intriger!

Præst.

Men hvorfor Pokker er De da kommen her?

Hellebæk.

For at frie til Deres Datter.

Frøken (affides).

Det er forbi!

Præst.

Frie til min Datter — see see! ja værsgo — fri De væk!

Hellebæk.

Ja med hende er det afgjort. Og jeg kom herud for at faae Deres Samtykke, men jeg fik at høre, at De havde lovet hende bort.

Præst.

Har jeg lovet hende bort? Det er ikke sandt! Hvem har sagt det?

Frøken.

Det har jeg. Jeg har hørt det med mine egne Ører, at du ikke blot har lovet hende bort, men du har solgt —

Præst og Krigsraad.

Solgt?

Frøken.

Ja solgt hende har du — og nu kommer det værste — hvorfor har du solgt hende?

Præst.

Ja det maa jeg spørge dig om.

Frøken.

Ligesom om du ikke vidste det selv. O du unaturlige Fader! Du har jo solgt din Datter for — jeg kan ikke sige hvad det var, men det var saa fælt, saa —

Krigsraad

(nærved at briste af Latter).

Lille Frøken, det skulde vel aldrig være det amerikanske Syltetøj, som man spiser ved Hoffet, hahaha! (til Præsten) Nu skal jeg sige dig, hvordan det hænger sammen?

Præst.

Nej, nu vil jeg først have den Sag klaret. Hvor er Augusta? (kalder) Augusta!

Frøken (til Hellebæk).

Han tillader det i Evighed aldrig, men det er Deres egen Skyld.

Augusta (kommer).

Hvad vil du, Fader?

Præst.

Hør, min Pige, her er en Frier til dig. Vil du have ham? Naa, mit Barn, bliv nu ikke rød, du maa jo gjerne faae ham, hvis hans Fader ikke har noget derimod. Men du kunde gjerne have sagt mig det selv, for det kommer saa Pokkers hovedkulds. Naa, Børn, kys nu hinanden og vær glade!

Frøken.

Ja men jeg kan ikke begribe dig, du har jo lovet hende bort til Krigsraaden.

Præst.

Aa kom nu ikke med det Vrøvl igjen!

Krigsraad.

Hahaha! nu skal jeg forklare dig det. Dengang jeg før kjøbte Plagen af dig, fordi jeg trænger til en ny Rideheft, saa troede Frøkenen, at det var Augusta vi talte om, hahaha!

Præst.

Hahaha! Nej, Svigerinde, der tog du fejl.

Frøken.

Det er da ubegribeligt! Men den Gamle, som De talte om, var det da ikke mig?

Krigsraad.

Nej, lille Frøken! vi talte sgu blot om Heste.

Frøken.

Men det stemmer jo slet ikke med din Karakteer at give dit Samtykke; Hr. Hellebæk og du er jo aldeles uenige.

Præst.

Ja men derfor kan han nok blive enig med Augusta — ikke sandt, Kandidat, hvad? Og han maa nok faae min Datter, naar de holder af hinanden; men han faaer ikke Lov til at prædike for mine Bønder. (til Hellebæk) Det faaer du ikke.

Sørensen.

Deres Velærværdighed glemte at skrive, at jeg vandt en Spurgt i Kulør.

Præst.

Aa nu skal vi ikke spille mere i Aften, nu skal vi være glade. Og saa skriver min Svigersøn — hahaha, det er dog morsomt! — saa skriver du i Aften ind til Kjøbenhavn efter din Fader, for gamle Mads har altid holdt meget af en god Lhombre; og saa tage vi den i Morgen istedetfor.

Frøken (til Hellebæk).

Kan De see, at De skulde skrive ind til Deres Fader, det var ogsaa min Præposition.

Mel. Fr. S. 46.

1.

Præst.

Saa faaer man Sommer,
før ret man det veed,
Glæden den kommer
dumpende ned.
(til Frøken) Lad os nu kuns
faae noget Puns
og saa et Fad
Mad!
Lidt maa man ha'e, naar
Hjertet er glad.

2.

Sørensen.

Skjæbnen mig driller,
det blev nu min Deel,
hver Gang jeg spiller,
faaer jeg Kaneel.
Et Spil jeg før
tabte i Kløer,
men jeg vandt et nyt —
Pyt
For mit Kulørspil
blev jeg sgu snydt.

3.

Hellebæk.

Ængstelse Rod i
mit Sind havde slaaet,
nær var mit Mod i
Angsten forgaaet.

Augusta.

Siig mig, min Ven!
Hvad var da den
Frygt i dit Sind?

Hellebæk.

Vind!
Men den gik bort, og
Glæden kom ind.

4.

Krigsraad.

Frøknen Intriger
    ved Hoffet har lært;
der, som man siger,
    drives de svært.
(til Frøken) Dreje de sig der
    ligesom her
    om Syltetøj?

Frøken.

Føj!

Krigsraad.

Frøknens Finesser
    gik op i Røg.

5.

Frøken.

Drives ved Hoffet
    Intriger især,
ej dog om Stoffet
    spørger man der.
    Nej, af ingenting
    gjøre tusind Sving,
    det vi forstaae.

Krigsraad.

Saa?

Frøken.

Jeg har jo viist Dem
Prøver derpaa.

6.

Præst.

Slaaer end forresten
Intrigerne til,
ej dog hos Præsten
lykkes de vil.
(til Publikum) Ja, Skjæmtens Ord
kunstløse groer
her i mit Hjem
frem;
maae de da Skaansel
møde hos Dem!

Paa mit Forlag er udkommet følgende Skrifter af **C. Hostrup:**

Æsthetisk Sands, Lystspil, 56 ß.

Gjenboerne, Sangspil, 1 Rbd.

En Spurv i Tranedands, Sangspil, 1 Rbd.

Eventyr paa Fodrejsen, Sangspil, 1 Rbd.

Soldaterløjer, Sangspil 48 ß.

Tordenvejr, Skuespil, 1 Rbd.

Mester og Lærling, Sangspil, 1 Rbd. 16 ß.
